

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL III

„Gazeta”iese în lumina
Abonamente pentru Austria-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
La administrațiune, piața mare
nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dăruirea în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Ună exemplară 5 or. v. a. sau
15 bani.
Atâtă abonamentele câtă și
inserțiunile suntă a se plăti
înainte.

Nr. 36.

Brașov, Mercuri 15 (27) Februarie

1889.

Brașov, 14 Februarie v.

Când s'a ridicat totă opoziția ungherească contra guvernului Tisza făcându-i cele mai grave acușări în afacerea legii militare, oficioșii tiszaiști căutau să ia în apărare pe stăpânul lor susținându, că alui este meritul că maghiarizarea ar progresa pe toate terenurile.

Se vede că guvernului Tisza nici după tristele experiențe ce le-a făcut în săptămânile din urmă cu șovinismul maghiar deslănțuit de el nu i-a venit încă mîntea la cap, căci stăruie mai departe pe cărarea prăpăstioasă a maghiarizării.

Dér ce mai vorbim noi de stăruit, când ađi guvernul Tisza nu mai este în poziția de a împinge el pe această cărare, ci este el însuși dus de povoiul șovinistic, pe care cu politica lui nenorocită l'a putut pune în mișcare, dér nu-l mai pôte opri.

Tocmai în zilele acestea guvernul a mai făcut o concesie mare șovinistilor din Clușin, o concesie pe care a putut-o face numai un guvern ce și-a perdit cu totul capul și care nu mai scie ce să încépe, ca să mulcoméscă pe ai săi, să nu strige așa de tare în contra lui.

Scim că la universitatea din Clușiu a existat odinioară o societate de lectură „Iulia” a studenților români. Ne aducem aminte cu destulă amărăciune de furia sêlbatică cu care șovinismul din Clușiu a atacat această societate pentru că era românească. Se dicea pe atunci, că nu o atacă pentru că e românească, ci pentru că nu e cum ar trebui să fiă. Șovinistii isbutiră, după ce au spart ferestrite pacnicilor locuitori români din Clușiu, a dobândi dela guvern desființarea societății.

Trecură de atunci aproape cinci ani. Tinerii români din Clușiu

stăruiră cu dreptă cuvânt ași înființa o nouă societate de lectură. Se bălăbaniră mult timp cu guvernul pentru alcătuirea statutelor proiectate, pentru ca în cele din urmă să priméscă răspunsul definitiv, că nu li-se concede înființarea unei noi societăți și prin urmare nu li-se potă aproba statutele.

Sub pretexte de nimica li-se denegă studenților români din Clușiu un drept, de care se bucură studenții uuguri în mod nemărginit. Li-se spune, că sunt destule societăți și biblioteci în Clușiu, să se foloséscă de acestea. Ba guvernul le mai pörtă grija, că nici nu și-ar puté susține societatea din taxele cele ar plăti ca membri deși sunt peste 60 de tineri la număr, ca și când aceștia ar fi așteptat ca să le plătescă guvernul deficitele eventuale.

Mai dică acum cineva, că studenților români din Clușiu nu li-se denegă înființarea societății numai și numai pentru că i română.

Ministrul de interne actual br. Orczy a fost, pe cât scim, multă vreme ministru la curtea împăratéscă și în Viena a avut ocaziune să vadă nenumărate societăți de studenți, de totă naționalitatea. Nu cumva va susține și acuma, că la noi în Ardeal și în Ungaria domnesce mai mare libertate ca ori unde?

Unde vrea guvernul ungheresc să împingă lucrurile, decă nu permite tinerilor români să nființeze nici măcar societăți de natura cea mai nevinovată, cum sunt societățile de lectură?

Nu vede br. Orczy și șeful său ce dimensiuni grozave ia pe ăi ce merge apetitul șovinistilor ungheri? Nu se gândesc ei decă astăzi au jertfit acestor nesățioși dreptul și libertatea a șesedeci de tineri universitari ro-

mâni, mâne vor cere nouă jertfe mult mai mari.

Și cumcă guvernul nu e în stare să-i sature până în sfârșit, o dovedesc chiar întemplierile ăilelor aceste în cestiunea legii militare.

Numai înainte cu ăce zile br. Orczy a fost aspru interelat de către cei din stanga din cauza purtării poliției față cu studenții ungheri demonstranți. Br. Ivor Kaas luase în apărare pe studenții ungheri, dicéndu că nu i-ar plăcea decă aceștia ar forma societăți secrete seu decă și-ar însuși apucături nihilistice, de aceea, ăise el, trebuie să fiă lăsați să se prime părerile lor politice în totă libertatea.

Se raportéază că ministrul de interne la aceste cuvinte a mișcat din cap ca semn de aprobare.

Ei bine, crede ore br. Orczy, că se unesc cu dreptatea și echitatea, cu principiile de libertate și de umanitate, ca studenților ungheri să le fiă iertat a face demonstrațiuni politice lărmuitoare, strigându în gura mare în contra stăpânirii și a armatei, ér studenților români să nu le fiă iertat nici măcar a se indeletnici cu nevinovata lectură românească într'o societate supusă supraveghierii și disciplinei senatului universitar?

Dér interdicțiunea cea mai nouă a guvernului mai are încă în ceea ce privesc raporturile dintre Români și Ungheri în Ardeal o deosebită importanță politică și națională, pe care o vom aprea în altă articol.

DIN AFARĂ.

Rusia și Turcia.

Ambasadorul rus din Constanti-nopol, d-lu de Nelidov, a adresat Por-ții o notă foarte aspră în afacerea despăgubirii de rășboiu. După tratatul

din 1882 s'a stabilit despăgubirea ce are să o plătescă Rusiei Pôrta (pentru rășboiul din 1877/78) la 802 1/2 milioane franci, din cari în fiecare an avea să se plătescă 35.000 funți turcesci (ă 23 fr. acum) până pe la mijlocul anului 1885 plățile s'au făcut cam punctual, apoi începură neregularitățile până ce în fine în anul trecut încetară plățile cu totul. Din cauza această Nelidov adresă nota din vorbă, mergéndu până la amenințare. Ambasadorul rus își motivează cererea d'a se plăti despăgubirea astfel: „Această cerere apare cu atât mai întemeiată, cu cât furnisoriilor de material de rășboiu și altor supuși streini, cari au avut pretențiuni, li-s'a și plătit chiar li-s'a promis că li-se vor face și alte plăți, pe când cererile guvernului rus și ale supușilor lui au rămas neresolvate.” Nota își exprimă speranța, că Pôrta va ține sémă de aceste observațiuni și nu va aduce pe guvernul rus în neplăcuta situațiune, d'a apuca pentru apărarea intereselor sale pe un drum, care n'ar corésponde raporturilor duorți puteri amice.”

Misiune confidențială.

O telegramă din Berlin către „Corr. de l'Est” spune, că în cercurile politice din capitala imperiului german s'a observat foarte mult, cumcă împăratul a primit de repetite ori în audiență privată pe ambasadorii Austro-Ungariei și Italiei. Se vorbește, că în curénd contele Walderssee și contele Herbert Bismark vor fi trimiși în misiune specială confidențială, cel dintăiu la Budapesta, cel de alt doilea la Roma.

Crisa în Ungaria.

Sub acest titlu scrie „National Zeitung” despre cele petrecute în zilele din urmă în parlamentul ungheresc. Tote mergu către separarea Ungariei de Austria, ăice foia germană, care pri-vitoru la § 25 alu proiectului de lege militară în cestiunea limbei scrie:

Despre popularitate,

Conferință ținută la „Intrunirile literare” din Brașov.

de I. C. Panțu.

I

Adeseori se aude vorbindu-se despre popularitate, de aceea este bine a cerceta mijlocele, prin care se câștigă modul cum cuceresce și rezultatele la care duce ea.

Un literat de pildă, care a scris multe lucruri bune în viața sa, este cunoscut de mulțime, este citat mai de toți și lădat pe toate glasurile. Uneori numele literatului nici nu trebuie amintit, este destul a auđi un vers al său, pentru a se ivi înaintea noastră intrăga lui activitate literară. Un pictor seu un sculptor, care a murit de multă vreme, apare în totă splendoră activității sale, în totă mărimea genului său, decă auđim amintindu-se o singură operă, din câte le-a creat.

Acest lucru ne dovedesce, că atât literatul, cât și pictorul seu sculptorul au ajuns a fi cunoscuți de mulțime, au ajuns a fi populari. Mai lămurit se pôte splica popularitatea, decă ne uităm

la un bărbat, care prin vorbirile sale, alcătuite la înțelesul tuturor, este în stare să înduplice mulțimea de a urma sfaturile sale.

Și într'un cas și într'altul, vedem, că pentru a puté ajunge popular se cere ca să fi cunoscut de lume, și lumea să aibă o opinie bună despre tine, căci popularitatea nu este altceva, decă un rezultat al opiniei publice.

Înainte de a trece la popularitate, este de lipsă decă a lămuri noțiunea despre opinia publică.

Opinia publică este părerea generală, care domnesce într'un anumit timp, despre intrăga activitate omenéscă, este convingerea ce o avem despre ce a lucrat și ce lucră omenimea pe toate terenurile, este o judecată obștescă.

Să dicem d. e., că un om ore care a omorit pe altul. Îndată această întemplieră se aude la vecini, se aude mai departe, în cele din urmă se scie în totă împrejurimea despre acest omor. Lucrul nu rămâne numai într'atata. Se scrie prin diare și această întemplieră se aude și mai departe. Un omor? Este

lucru mare și de aceea toți, câți aud despre el, caută a afla cauza omorului, caută a se limpedi în privința motivului și în cele din urmă își dau părerea loră asupra vinovăției unuia seu altuia. Rudeniile și vecinii sciu mai bine cum s'au întemplat lucrurile, ei spun mai departe și astfel începe lumea a se ocupa de amănuntele omorului întemplat. Încă dela început se fac două partide. Rudeniile și prietini ucisului spun lucrul într'un fel, pe când din contră prietini și rudeniile ucigașului spun lucrul cu totul totă din potrivă. Se înțelege de sine, că la început mai totă lumea este pe partea ucisului, cu încetul această întemplieră se învechesc și amendo-ue partidele lasă câte ceva din ceea ce apăraseră mai înainte, și în chipul acesta din părerile tuturor, rămâne o părere generală, rămâne opinia publică. Ori cum ar fi mersul în formarea opiniei publice, un lucru este adevărit, că obștea își va spune părerea sa, va face judecata într'un chip seu într'altul, și va ăice că cutare seu cutare este vinovat.

Să luăm un exemplu de altă natură. Avem de pildă un om, care se ocu-

pă cu literatura seu care compune manuale pentru școlă. Vedem că acest om scrie mult și că el se arată în lume mândru cu munca sa, ba ce i mai mult, caută să se impună la ceilalți pe un om cu mari merite. Se înțelege de sine, că lumea cetesce, își dá o părere despre cele scrise, și în sfârșit în opinia publică este privit ca post bun, ca novelist escelent, ca pedagog marel seu în fine ca om de știință.

Deodată se dicem, că se aude, că literatul nostru plagiază după altescrieri. Această scoire cutreeră țera dela un colț la altul, totă lumea se interesă de acest lucru și începe a detrage ceva din meritele literatului. Decă în fine se adevăresce pe deplin, că literatul, despre care e vorba, este un plagiator, atunci încetul cu încetul fi cadu laturii, cari au fost pe nedrept puși pe fruntea lui îngustă. Opinia publică încetul cu încetul omoră pe plagiator, îl pune sub vëlul uitării pentru ală ingropa pe vecie.

Un cas din viața publică:

Vedem d. e. că la adunări de popor, fiă pe teren politic, fiă pe teren

„Cedarea lui Tisza tocmai în această cestiune este mai mult decât numai de însemnătate formală. Limba germană a armatei s'a dus pe copcă, întru cât vine Ungaria în considerare. Cumcă prin această armata austro-ungară nu câștigă în putere concentrică, nu mai e nevoie de lămuriri și lucrul capătă o însemnătate și mai mare prin aceea, că succesul Maghiarilor nu va rămâne fără influință asupra Cehilor, Polonilor și Slovenilor, că așadără și unitatea limbei armatei în Cislaiania se poate pune sub întrebare.... Stânga estremă cu lozinca ei „Ne rupem de Austria“ este o contrară hotărâtă a alianței triple și opoziția moderată are strânse legături cu nobilimea ce are simțăminte feudale, precum și cu clerul înalt român (catolic) al Ungariei. Și unii și alții urăsc în Tisza pe calvinul și pe liberalul, și unii și alții nu vedd bucuroși alianța cu Germania, în care privesc o pedecă a independenței depline a Ungariei. Nu-i vorba, opoziția moderată stă pe terenul pactului dela 1867, der „pactul ou imperiul german“ e pentru ei un cuget apăsător: de considerațiunile cătră el totu așa de bine ar voi ei să se emancipeze, ca și stânga estremă....“

SCRILE ȚILEI.

În memoria Ep. Popasu. În biserica Sf. Neculae din locu s'a adus alaltaeri la cunoștința credincioșilor, că eforia școlilor centrale române de aici a decis în ședința sa dela 6 (18) Febr., ca în memoria fericitului Episcopu Ioan Popasu serbarea școlară „Maialu“ să se numească de aci înainte oficios: „Serbarea lui Popasu.“ De altă parte comitatul parochial al bisericii Sf. Nicolae a decis a se face de aci înainte în totu anul în Dumineca dela 5 (17) Februarie, ziua morții neuitatului Episcopu, un parastas în memoria lui, ér nefindú acea și Duminecă, să se facă parastasul în Dumineca proximă după acea și.

Conferință asupra lui Hașdău. „Democrația“ primesce din Florența următoarea scrisoare: Dumineca trecută, sera, la cercul „filologic di Florența“, d. profesor Conte Angelo de Gubernatis a ținut conferința următoare: „Iulie Hașdău, famme-poete de la Roumanie.“ La „Circolo filologico di Firenze“ toți membrii cercului erau prezenți și o mulțime de domne și de domni se grăbiseră a veni să asculte pe elocintele profesorului Gubernatis, asupra unui subiect atăt de mișcător. Când publicul a auditt unele din poeziile lui Hașdău și a aflat, că acestu poetu s'a stins la 19

an, aplausele și lacrimile s'au amestecat cu profusie. La sfîrșitul conferinței, alu căruia succesu a fostu extraordinar, nu s'au auzia decât exclamațiunile: „povera Giulia, povero ingegno, povera Rumania! („biata Iulie! bietulu geniu! sêrmana Românie!“)

Și când președintele cercului filologic d. Ricci a cetitt următoarea depeșă a d-lui Hașdău: „Padre sfortunatissimo, questa sera la mia alma sarra, tutta a Firenze“ (sufletulu celui mai nefericitu părinte, în astă seră va fi cu desevêșire numai la Florența) o tăcere adencă s'a făcutu în publicu. Emoțiunea a fostu la culme.

Recrutarea din estu anu. Ministrulu de honveđi a adresat municipiilor o ordinațiune, în care dice, că în urma prezentării proiectului de lege în camera privitoru la amânarea recrutării, nu primesce proiectele de recrutare, de călătorie și de lucrări, făcute pentru anul curentu de municipii în înțelegere cu comandele cercurilor de întregire și ale semi-brigadelor de honveđi. La timpul seu ministrulu va încunoscii municipiile când se face recrutarea, avendú a se lucra noușle proiecte după prescrierile esistente.

Esercițiile militare. Precum anunță „Reichwehr“, ministrulu de războiu are intențiunea ca, din considerațiuni de temperatură și de cultura câmpului, ciclulu esercițiilor în cadru micu să se finescă deja la sfîrșitul lui Iulie, pe soldații din anul alu treilea să i concedieze și până la 1 Septemvre să fi așa numitul „armistițiu“. La 1 Septemvre apoi să fi chemați toți rezerviștii obligați la esercițiulu de arme, fiindu temperatura suportabilă și cămăpurile putendú fi călcate, spre a face esercițiile de brigadă și de divisiă. Corpulu 2 (Viena) are să-și țină esercițiile deja anul acesta după noua normă.

Învățământulu în com. Ciucului. După un raportu alu comitetulu administrativ alu acestui comitat, în semestrulu alu doilea din anul școlastic 1888—89 s'au aflat în acestu comitat 19,339 copii obligați la școlă, mai mulți adecă cu 161 ca în semestrulu I. Numêrul copiilor obligați a cerceta școlă în fiecare și face 13,522, dintre aceștia s'au depărtat din locul născerii lor 879, cercetěz școlile din alte locuri 270, rămânú der obligați la școlă 12,373. Școli se află în acestu comitat cu totul 103, dintre acestea 96 sunt elementare, 23 comunale, 61 confesionale romano-catolice, 11 confesionale greco-catolice (românesci), dintre caru una, anume cea din

Domoc, s'a deschis numai în acestu an școlastic; se mai află o școlă poporală superiôră de confesiunea mosaică, 2 școli pentru agronomiă: una de stat și alta comună; două școli civile pentru băeți și una pentru fete; un asilu de copii comună și unulu romano-catoliou și pe lângă acestea 4 grădini de copii pentru veră. Învățatoru se află 173, dintre caru greco-catolici 11, ceilalți de alte confesiuni.

Din marginea Sécuiului ni-se scriu următoarele: „În comuna Uroiulu sêcuescu s'a finit comassarea cu bunu rezultat, fără a i-se face cuiva nedreptate. Comuna e totă română, inginerulu éráși român, judele dela tribunalulu din M. Oșorheiu asemenea român. Acestora este a se mulțami rezultatulu bun alu comassării, care s'a început în Iulie 1886 și s'a isprăvit în Aprilie 1888. Nici înainte de comassare și nici după aceea Românii nu și-au vëndut locul la altă limbă străină; numai unulu nou venit în satulu nostru, cu numele Vasile Berbecariu, și-a vëndut moșia ce o avea dela femeia sa, der din norocire cumpărătorulu éráși a fostu un Român, cu numele Ioan Popu. — Totu în comuna asta s'a întâmplat, că un vîer de 5 ani s'a apropiat de un „parip“ (mânzu) de un an, și-a împlântat dintele cel lung în folele (pânțele) mánzului spintecându-l de i-a scos tôte borhăile (măruntale) afară. „Paripulu“ a murit. — Totu în comuna asta domnul Codarcea a pornit procesu divorțialu contra femeii Elena Csunya, despre ale căreia fapte v'am scris de altă dată.“

Honveđi periculoși. Țilele acestea doi honveđi din Seghedin au voit să-și arate „curagiulu“, veđi Dóme, că cine sunt ei. Ei sunt Halál Ferenc și Sisák Jozsef și nimicu mai mult. Adecă mai mult: sunt doi prototipi de sêlbatic, precum o arată acestu „Erdelyi Hirado“ prin următorulu lor fapt: Intr'o nopte se puseră în drumu la pândă și când vedură că dintr'o anumită cărciumă esu trei feciori, ei săriră cu baionetele asupra lor. O luptă înfocată se încinse între honveđii înarmați și între fecorii nearmați. Dintre fecorii unulu fú rănit de moarte, ér doi au fostu greu răniți. Și unii și alții sunt din sêmênța lui Arpad.

Emigrare. Din comunele ținutulu Csallo a început, după cum scrie „Erdelyi Hirado“, să emigreze populațiunea. Miseria este mare și poporul vré să-și caute scăpare în America.

Sporirea armatei române se va face încă cu unu regimentu de liniă, care a și început a se forma cu recruți din anul acesta, și încă cu patru companii de geniu, dintre caru două vor fi în garnisonă la Galați, ér două la Buzău.

O operațiune grea la stomachu a făcut în zilele trecute Dr. Severeanu, profesor la facultatea de medicină din Bucuresci, scoțind din stomachu o dantură ce-o înghițișe pacientulu nópte.

Tese de licențe. Zilele trecute s'au susținut cu frumosu succes înainte juriulu facultăței de litere din Bucuresci două tese: prima a fostu a d-lui Filoteu T. Mitrescu: „Istoria legiunei întăia italice și a orașului Novae“ (Șistov), pe care facultatea a primit-o cu laude; și a doua a d-lui Ioan M. Cărbuneanu: „Adunarea provincială a Daciei“, o lucrare căreia d. Gr. Tocilescu, președintele juriulu, i-a găsit merite incontestabile.

Magistră postală. Ni-se scrie de sub Vărosulu: D-șora Cornelia Popu, fiica d-lui Ioan Popu, proprietaru, magistru c. r. postal și notar cercualu din Cizeriu, acuma în 20 Februarie a. c. a făcutu esamenulu de magistră postală și expeditore cu succesu eminentu la inspectoratul respective la direcțiunea postală din Oradea-mare, când totodată a și depus jurământulu. Onore brave și tinerei domnișore. — l...

Femei primaru. „Rum. Lloyd“ spune, că de câteva zile se află în Bucuresci o d-nă, Ionescu, care a fostu alésă primaru în Mangalia. S'a dus în capitală ca să se plângă regelui asupra guvernului, care nu vrea să i recunoscă demnitatea oficială ce i s'a dat de cătră alegători.

Invitare la petrecerea poporală împreunată cu producțiunea, ce se va aranja din partea junimei române gr. cat. din opidulu Coșogna la 28 Februarie st. n. a. c. în școlă gr. cat. Venitul curat, e destinat spre ajutorulu școlarilor lipsiți și pentru înființarea unei biblioteci poporale. Prețul intrării: de persoană 50 cr. de familie 1 fl. Începutulu la 7 ore sera. Coșogna în 22 Februarie 1889. Pentru comitetu: Teodoru Hurducaci invățatoru. Ordinea producțiunilor: 1) Cuvânt de deschidere, rostit de Reverendissimulu d. Ioan Hossu protopopu. 2) Piesa teatrală de Hașdău „Codrul“ jucată de junii: Mihailu Moldovanu I. Dumitru, Vasile Chiforu I. Ionu, Ionu Maeru I. Iliă, Vasile Chiforu I. Vasile Ionu Turcu, Vasile Moldovanu I. Ionu, Ionu Popu I. Simionu, Arionu Checicheșu, Alesandru Popu I. Mihailu și de juna

bisericescu, sunt unii omeni, caru au deprinderi în vorbită, și se suie cu maeștate la tribună, vorbesc cu măsură fiecare cuvânt făgăduind marea cu sarea tuturor celor de față. Poporul ascultă și decă i place cele audite se duce mângaiat acasă și așteptă să se împlinescă tôte făgăduințele date. Decă se împlinesc, poporul își face o idee bună despre vorbitoru, ér în casu contrar rămâne nehotărît în părerea sa o bucată de vreme. O răsărită cucerese mulțimea, ér unu desastru alu făgăduințelor ține mulțimea în nedumerire. Timpulu aduce lămurire în tôte și abia încetulu cu încetulu opinia publică începe a se forma.

Am dîșu, că opinia publică este părerea generală, care domnesce într'unu timpu ôrecare despre activitatea omenilor. Resultă der în modu firescu, că formarea opiniei publice depinde dela priceperea mulțimei, dela gradulu ei de cultură.

Este prin urmare de explicat, că mulți omeni, caru n'au merite reale, mulți formalist și speculanți, se bucură uneori de stimă și sunt favorizați în opinia publică. Deasemenea nui de mirare, că unii omeni cu adevărate merite, omeni

de valoare, abia mai târziu sunt cunoscuți și aprețiați. Nu-i de mirare, și-i de explicat, repetez, când ne întrebăm de gradulu de cultură alu mulțimei în mijloculu căreia s'a făcutu opinia publică. E lucru greu când are cineva să fiă aprețiat de mulțimea nepricepută, de aceea omul cu minte și de adevărată valoare se mulțimesce cu o aprețiere justă din partea câtorva omeni de valoare, întocmai cum dice latinulu: „honestum est laudari a viro laudato.“

Vedem așadără, că opinia publică este de mai multe feluri; ea este determinată de mulțimea în mijloculu căreia s'a format. *Preste totu însê putem dice, că avem două feluri de opinii publice: una falsă și alta adevărată.*

După acestă abatere făcută pentru a lămurii într'u câtva noțiunea opiniei publice, iau din nou firulu popularității de acolo, de unde l'am fostu întrerupt.

Popularitatea am dîșu că este trecerea, ce o are o persoană la popor, adecă la publiculu în mijloculu căruia trăesce seu a trăit. Trecerea această atêrnă dela opinia publică și decă popularitatea este rezultatulu unei opinii publice false, atunci și ea însăși este

falsă, și din contră, decă ea resultă dintr'o adevărată opinie publică, atunci și popularitatea însăși este adevărată.

Totdeauna trebuie să distingem bine aceste două lucruri, căci dela distincțiunea ce o facem depinde părerea ce o au omenii, caru voiesc să observe și să judece faptele societății întregi.

Din deosebitele casuri, ce le vom desfășura cu acestu prilej, cred că fie care va fi în stare să concentreze tôte câte se pot dice despre popularitate, fie pe terenulu artei seu alu științei, fiă pe terenulu vieței publice.

Popularitatea poate ave cineva între pușini cunoscuți, între rudeni, într'o suburbie, la o parochie, la o comună, într'unu districtu, într'o țară și așa mai departe. Va să dică într'u câtu privește estinderea popularității, vedem că ea variază după împrejurări, și la unii se poate estinde în tôte lumea, la alții din contră rămâne mai restrînsă. Ori câtu ar fi popularitatea de estinsă, totdeauna trebuie să cercetăm, decă este ea adevărată seu falsă. Decă popularitatea cuiva va fi adevărată, atunci ea nu este decăt o dreptă recompensă pentru merite, ér decă este falsă, atunci nu este

altceva decăt unu mijlocu de seducere.

În vechime, pe când încă nu erau pe deplin alcătuite și încheiate statele, au esit la ivelă unii omeni, caru prin faptele lor eroice în bătăi, prin mintea lor ageră și prin caracterulu lor în timpu de pace și-au câștigat încrederea tuturor, au fostu recunoscuți ca fruntași. Poporul a început a arăta încredere cătră fruntașii săi și astfel încetulu cu încetulu ei au devenit populari, ér fi lor încă erau priviți cu încredere, ceea ce dădă născere familiilor fruntașe și succesiunii popularității. Astfelu a ajuns unii fruntași până a fi principii unor seminții. La începutu singuru poporul din îndemnul seu propriu recunoscă pe căpeteniile sale, ér mai târziu stabilindu-se o familie din care să fiă principii, începură aceștia să dicteze și să domnescă după placu. Încetulu cu încetulu principii începură a se privi „dei gratia“, și cu timpul au fostu scoși din rândulu celorlalți omeni.

Principii, odată ajunși în fruntea poporilor, de sigur, că aveau putere de a conduce și de a regula chiar și opinia publică de a ridica la vedă ne

Susana Turcu I. Avramu. 3) Ambulanța crucii roșie, poezie de G. Sionu, cântată de corul școlărilor. 4) „Puterea cea mai mare”, poezie de I. Vulcanu, declamată de școlarul Ioan Dărgău. 5) „Sunt Român”, poezie de I. V. declamată de școlarul George Gadleanu. 6) „Nu te teme mîi Române”, poezie de I. V. declamată de școlărița Susana Nemeșu. 7) „Românul”, poezie de G. Tăutu, cântată de corul școlărilor. 8) „Incepe-te în tine Române”, poezie de I. V. declamată de școlarul Ionu Popoviciu. 9) „Adio Ardélului”, poezie cântată unisono de școlarii Vasilie Erchedi și Eliă Popoviciu. 10) „Scrieți cu toții”, poezie de I. V. declamată de Maria Moldovanu. 11) „Jună de Român sunt”, poezie de M. Papliu, declamată de școlărița Susana Erked. 12) „Orfanii”, poezie de G. Simu, declamată de Eliă Popoviciu. 13) „Vânătorul”, poezie de Schilleru cântată de corul școlărilor. 14) „Poporul Român”, poezie de I. V. declamată de școlarul Ionu Popoviciu. 15) „Focurile Noptii”, poezie de Carolu Scrobu, cântată de școlărițele: Maria Turcu, Susana Nemeșu și Maria Moldovanu. 16) „Nu desperați” poezie de I. V. declamată de școlărița Maria Turcu. 17) Cuvânt de închidere, rostit de D-lu învățător Teodoru Hurducaci. 18) Urmeză jocurile naționale „Călușarul”, „Bătuta”, „Romanul”, „Brăul și „Hora” după plac până în dor. Ofertele marinimose se primesc cu mulțămite și se vor chita pe cale diaristică.

Correspondența „Gaz. Trans”.

Clușiu, la 23 Febr. 1889.

Domnule Redactor! Binevoii a da loc în prețuita D-vostre fôia acestor rânduri, în cari se cuprind plânsurile noastre amare, cu cari nu ne putem adresa către altcineva, pentru cari nu putem căpeta altă satisfacție, decât numai prin aceea, că alergăm să ne plângem către scumpa noastră „Gazetă”, care stringe la pieptu'i de mamă pe fii săi amăriți până în suflet, laviț mereu de către vitregele împrejurări, îi încăldește, îi mângăie și îi îmbărbătează să lupte și mai departe cu bărbăție.

Triste timpuri trăim! Tota nația maghiară strigă în lumea largă, că Nemții voescu să răpescă ce are mai scump, să i smulgă limba din gură!

Apoi noi ce să dicem?! Noi, că rora ni-se spune mereu, că trăim în țera libertății și a egalității, ni-se spune că nu suntem opriți de a ne cultiva limba(?); ore noi avem drept să ne plângem contra puternicilor dîlei!..

Inainte de asta cu 6 ani societatea

multă, nu atât după merite, și astfel succesurilor acestora le-a fost lesne de tot de a se ridica, seu cel puțin au fost puși în condițiile de lipsă pentru a ajunge la popularitate. Așa era lucrul și în Moldova, unde, după cum ne spunu cronicarii, Vodă boierea pe câte cineva, chiar și dintr'un singur caprițu. Cu timpul boerii ajunseră la mare vedă în țera, numele familiilor devenise cunoscut, și astfel era peste puțină a distinge meritele, ce le-a avut cutare, seu cutare dintre boeri, și pe lângă descendenții boierilor de merite, crescură și alți boeri, cari cu timpul incepură a fi periculoși pentru țera.

In mersul istoric, cam astfel a fost procesul ce a format pe conducătorii țerilor, și pe cum aci două feluri de omeni au ajuns la conducere și la favoruri, totu astfel stă lucrul și cu popularitatea. *Esistă omeni onești, omeni cu caracter nobil, cari sunt populari în basa meritelor avute, și esistă aldturea omeni la cari popularitatea nu este altceva, decât un început seu pentru a specula seu pentru a satisface ambițiune deserte.*

(Va urma.)

de lectură a studenților români dela gimnasiul Lugoșului au desființat'o, bibliotecă, cărțile le-au confiscat. —

Cu coșărcile au dus cărțile bieților studenți procurate cu mare greutate, într'o cămară părăsită a edificiului gimnasiu, unde le-au aruncat peste olaltă fără nici o ordine, ca să fiă jucăria șocurilor și prada pulverei, de unde nu le-au putut căpeta studenții români sub nici o condițiune să le cetescă, der le-au putut lua alții străini, nemți, unguri și jidovi, să le ducă încoco și încolo să le prăpădescă.

Acosta e cultură?!

Der cu acesta nu s'au îndestulit șovinistii. Au mai eliminat și 5 studenți români dela amintitul gimnasiu pentru crima, că au fost membri și conducătorii amintitei societăți.

Nu cu mult după acesta spărgendă voinicii șovinisti porțile protopopului Clușului și intrând noptea în curte strigau „Hol vagy Juliska”? Au șters de pe fața pământului și societatea de lectură a universitarilor români din Clușiu; pe vrednicul conducător și profesor al tinerimei Dr. Gregoriu Silași l'au pus în pensiune și înlocuit cu un capu secu, care disertază prin locuri publice și „argumentază”, că Românii sunt de rasă țigănescă, și că cuvântul „român” se derivă dela „rob” „sclav” ș. a.

Auți lume și te miră!

Ce au făcut tinerii universitari după acestea? — N'au putut sta ca pui împriașii de uliu de sub aripile mamei lor prin cafenelele Clușului, ci au voit să înființeze o altă societate de lectură cu numele „Minerva.”

Au făcut statutele; le-au trimis de 2—3 ori la ministru spre aprobare și totu de-atâtea ori au venit înderptu cu acel adaus, că acestu paragrafu nu e destul de clar, „acestu punctu nu e destul de precis”, și ce mai sciu eu ce, „der decât tinerimea le va corege acestea în sensul acesta și acesta, atunci va fi aplicat Inaltul Ministru să le aprobaze.”

Biata tinerime a făcut totu ce a fost posibil numai și numai să i potă face pe voiă D-nului Ministru și să nu mai dificulteze aprobarea statute-lor.

Der mai în urmă, ce a făcut ministrul? A retrimis statutele societății proiectate „Minerva” cu o comitivă către Rectorul universitaru, în care dice, că luând în considerare, că în Clușiu esistă o mulțime de societăți și biblioteci pentru diferite clase ale populațiunei până chiar și o filială a „Asociațiunei transilvane”, și luând în considerare micul număr al universitarilor români din a căroru taxă societatea nici așa n'ar pute esista; der mai vertos din causă, că unele puncte „sunt obsure și ușor ar pute da ansă la unele abuzuri” află de bine a nu concede înființarea societății din cestiune și a nu aproba statutele ei.

Er, în 22 Februarie n., la 6 ore sera, s'a ținut o ședință, la care au luat parte șeliceci de universitari români, unde li-s'au adus la cunoștință intristătorea clausulă a deliberatului ministrului.

Cum se voru desvolta trebile? Vom vedé! Tănerul iurist.

Din camerile române.

Senatul. Ședința dela 6 Februarie.

D-lu Gh. Mărzescu citește o moțiune a minorității, prin care invită pe guvern a reveni asupra concesiunilor acordate fabricii Goez de fostul ministru alu Domenielor, d-lu Carp, ca contrarie legi.

D-lu Al. Marghilomanu, ministru alu lucrărilor publice, rectifică mai multe date inesacte produse de oratori și afirmă din nou, că d. Ghermani nu are nici o acțiune a societății Goez, cum se pote dovedi din registrele societății.

D-lu Th. Rosetti, primu-ministru, dovedind legalitatea scutirei acordate, arată în faptă de ce importanță era pentru

Galații, atât de năpăstuită, existența fabricii Goez ce face unu deveru de aproape 15 milioane de franci și care amenință să s'î închidă operațiunile și să se strămute în Rusia ne mai putend există fără o încuragiare, față de sdrobotirele taxe de importu pentru lemnăria brută, de care avea trebuință pentru fabricatele sale. Astfel era de datorita guvernului d'a căuta să ajute la înlăturarea rului ce amenință traficul nostru comercial, printr'o înțeleptă aplicațiune a legi.

Prințul G. Sturza arată, că concesiunea Goez este o verigă din lanțul internațional, ce înlanțuește interesele economice ale țerii în folosul unor puteri străine. Crede, că s'a călcatu legea prin scutirile acordate casei Goez și acesta în defavorul comerțului general alu țerii. Polemisând cu d. Carp, oratorul spune, că ministrul de externe a comis o mare greșală făcend-se ministru și că decât într'adeveru voia să fi un consilier salutar alu Coronei, trebuia să i arate, că nu se cade a se da puterea junimiștilor ce nu sunt decât o societate literară, er nici decum unu partid politicu. Terminând oratorulu, cere d-lui Carp a se pune alături cu aceia, cari voru a stabili unu adevărat regim parlamentar și constituțional în această țera.

Se cere închiderea discuțiunei și se inchide.

Camera. Ședința dela 6 Februarie

Se votă indigenatul d-lui Schnapek, rămasu nul de Sămbătă, cu 67 bile.

D. Președinte ia măsură, ca deputații ce voru veni peste o oră și jumătate să nu se mai tré în apelulu nominal.

D-lu dr. Anastasescu depune un proiect de lege asupra căru se admite urgența relativă la cererea institutului de hirurgie alu d-rului Asaki. — Se admite urgența.

D-lu Morțun desvoltă o interpelare relativă la ingerențele prefectului de Romanu: a) ingerențe electorale, b) arestare ilegală, c) violarea dreptului de intruire.

D-lu Vernescu, ministru de justiție, i răspunde, că acestu plângere n'are rațiune, nu s'a violat nici unu drept, ș'apoi chiar d-lor nu s'au plânsu de unu faptu pozitiv. S'a oprit o turburare pe uliță a țeranilor, cându într'o di de târgu fiindu mulți în Romanu, au căutat socialității să facă turburări. D-lu ministru adaogă, că pe câtu timp s'or țin la limitele legii și alu dreptului de propagandă, nu se va atinge de ei, la din contră voru fi urmăriti energicu.

Repriviri polițienesci asupra anului 1888.

[Fine.]

Bătătoru la ochi se pare faptul, că și în anul trecut au fost arătate și pedepsite o mare mulțime de transgresiuni în contra statutului orașenesc. Faptulu acesta probază, că tocmăi prescripțiunile și dispozițiunile locale, cari însă adeseori sunt de însemnătate neegală, se esmit în cea mai mare parte tocmă în favorul siguranței publice, al liniștii și ordinii publice, alu moralei, comunațiunii și sanitații publice, și în partea esențială au scopul de a se păzi, nu se observă în măsura dorită. In anul trecut s'au versat în fondulu sêracilor nu mai puțin de 797 fl. v. a. ca pedepse pentru astfelu de încălcări. La mulți individi s'a aplicat pedepsă de arest, neputend plăti ban. E însă bătătoru la ochi, că chiar în cercur mai inteligente întâmpină astfelu de dispozițiuni și prescripțe create spre binele obștescu adeseori puțină pricepere, seu de nu acesta—cerem scuse pentru espresione—neapăsare neînțeleasă.

Cu unu exemplu se pote proba acesta mai bine. Îndatorirea esistentă a proprietarilor și îngrijitorilor de case de a presăra ghița seu lunecusulu de pe trotor, nu este cine scie ce dispozițiune mare, este însă de forțe mare însemnătate pentru siguranța persoanei și la casur de nenorocire nu se face răspundătoru proprietarul casei, ci poliția, care nu controlează dispozițiunea esistentă. Trebuie să mărturisim, ce e dreptu, că astfelu de dispozițiuni, anume curățirea trotoareloru de zăpadă, presărarea ghiței seu lunecusului, sunt nisce dispozițiuni neplăcute pentru proprietarii de case. Dreptu îndigitare servescă, că întreprindătorulu curățirii stradelor ar fi aplecat de bună sêmă să se sêvêrșescă însuși aceste lucrări pentru unu micu onoraru anual; până ce însă nu se face acesta, se înțelege de sine, că căpitanatul orașului trebuie să se țin în sensulu dis-

pozițiuniloru esistente de proprietarii și îngrijitorii de case.

După aceste repriviri pe tărêmul principalu alu activității polițienesci în anul trecut, pote să fi atrăgător a îndrepta atențiunea și asupra altor câteva ramuri de activitate publică polițienescă. Aci ne desțepă spre esemplu atențiunea servitorimea, fiindcă tocmă aci în Brașov față cu condițiunile locale se schimbă pe totu anul o mare mulțime de servitori, mai ales de secșulu femeninu, și chiar și pertractările cu servitorii ținute în anul trecut la căpitanatul orașului probază, că nu numai pe partea servitorimii, ci chiar și la o mare parte a stăpânilor domnesce o mare necunosință a legii. Câte chinuri și necasuri n'ar cruța ambele părți, decât și-ar lua osteneala, ca să cetescă odată, cum se cade, dispozițiunile cele mai însemnate ale legii, cuprinse în extrasu în fiecare cărticică de serviciu. Cumcă servitorimea a dat în privința morală și în anul trecut multu de lucră autorității polițienesci, nu e de lipsă a se mai aminti deosebitu. Rêulu pare a se fi înrădăcinat așa de tare în această clasă a populațiunei, încatu numai cu mare greutate se pote combate acel rêu; deși se pote constata, că în asemănare cu alți ani totuși se simte unu progres și aici, cel puțin încatu privește purtarea servitorimii pe strade și la fântâni.

Ca faptu îmbucurător este a se releva mai departe, că transgresiunile legii silvanale s'au împușinat în modu însemnat; căci în vreme ce încă în anul 1887 numărulu călcărilor a trecut peste 600, în anul 1888 abia ajunseră la pertractare 311 casuri, o dovadă, că conștiința de dreptu a crescut în modu hotărît chiar la partea aceea a populațiunei, care se face mai multu vinovată de astfelu de călcări. Ba chiar și călcările legii de vênat și de pescuit și ordonanțele ministeriale și statutele esistente în cadrulu acestor legi s'au răritu. În anul 1888 numai singurel dou casuri de călcări a legii de vênat au ajuns la pertractare și în vreme ce în anii trecuți se aducea forțe adeseori la târgu unu mare număr de sêlbătăgiuni fără certificatul prescriș de proveniență, și pesci și raci, cari se aduceau la vênzare în timpulu opritu alu lăpădării ioreloru seu în stare contrară prescripțelor, fură confiscati cu ciubarele de căpitanatul orașului, în anul trecut numai arareori s'a întâmpat o confiscățiune.

Câtu vôiă de a fost circulațiunea la despărțământulu penalu alu căpitanatulu orașenesc în anul trecut, dovedesce faptul, că s'au incassat în favorul erariului pentru călcări sêvêrșite ca pedepse de ban 770 fl., în favorul fondului ampoiaților comitatens 200 fl., în favorul fondului orașenesc alu sêracilor 797 fl. v. a., er 466 de persoane bărbătesci și 254 femeesci, cari nu fură în stare să plătescă, se pedepsiră cu arest.

Din aceste repriviri asupra celor mai însemnate tărêmur ale activității polițienesci în anul trecut reese în deajuns, că și pe acestu teren alu administrațiunii publice așteptă multu lucru. Cugetulu însă, că cu timpulu tote puterile acelea, cari condiționează unu progres în sensulu indicat, se vor crea și vor conlucra, îndreptătesce la speranța, că într'unu vitoru nu prêdêpartat chiar și în această direcțiune se va ajunge rezultatulu și progresulu doritu.

* Trebuie să cunoșcă onor. căpitanul al orașului parorturile populațiunii Brașovului, trebuie să scie, că numai o parte mică din stăpâni servitorimii cunoscu limba, în care sunt tipărite acele dispozițiuni. Prin urmare s'ar căde, ba ar trebui chiaru, să efectuescă, ca cărticiele de serviciu să cuprindă dîsele dispozițiuni în tustrele limbile patriei (maghiară, germană și română), precum se întâmplă acesta în unele comitate în limba maghiară și germană. — Observațiunea traducătorulu!

Cursulu la bursa de Viena

din 25 Februarie st. n. 1889.

Renta de aur 4%	102.20
Renta de hârtă 5%	94.50
Imprumutul căilor ferate ungare	145.50
Renta de hârtă austriacă	83.75
Renta de argint austriacă	84.05
Renta de aur austriacă	111.35
Losuri din 1860	141.—
Acțiunile băncii austro-ungare	885.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	817.—
Acțiunile băncii de credit austr.	314.50
Galbeni împărătesci	5.68
Napoleon-d'or	9.57 1/2
Mărci 100 imp. germane	59.15
Londra 10 Livres sterlinge	121.20

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

Sz. 4820—1888 tkvi.

27

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Furnica fogarasi tak. pénztár részvény társ. végrehajtónak Lazar Bordean lui Isaié végrehajtást szenvedő elleni 250 frt. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévő Kercz községben A† alatt fekvő a Kerozi 149 sz. tjkben

322, 323	179 f.	4231	7 f.	6610	6 f.
559/1	6 "	4255	13 "	7108	4 "
821	7 "	4404/2	9 "	7457/2	
1044	6 "	5340	6 "	7458/2	4 "
1079/2	2 "	5449/1	7 "	7459/2	
4942	24 "	5482	4 "	7460	
2272	11 "	5749/3	2 "	7484/2	3 "
2797	5 "	5827	4 "	7486/3	4 "
3002	3 "	5901	4 "	7796	13 "
3072	5 "	6023	11 "	8161	
3769	15 "	6167	10 "	8163	20 "
3798/2	5 "	6246, 6248	32 "	8165	
3867/1	1 "	6427/1	5 "		
3926	12 "	6513	7 "		

az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889 évi Martius hó 12-ik napján d. e. 9 órakor Kercz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak mind azon által a C. 1. alatt jelzett ingatlanok felerészére bekebelezett haszon élvezetijog érintetlenül hagyása mellett.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt, Fogaras 1888 évi November hó 13 napján.

A fogarasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Attenzione.

Autorità, Necozianti, — qualunque riceve subito e gratuitamente: Prospetti ecc. delle macchine da scrivere e da copiare, le più nuove, più solide ed a miglior mercato.
 Fabbrica di macchine da scrivere e da copiare. Berlino SW. Friedrichstrasse 243.
 Otto Steiner,

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potù cumpèra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciurcu și Albrecht & Zillich.

Brassó vármegye alispánjától.

Sz. 1679—1889.

Arlejtési hirdetmény.

A brassói országos szemgyógyintézet 1889-ben szükséges különböző szerelvényeknek szállítása iránt a brassó vármegyei alispáni hivatalnál f. évi Március 7-én d. e. 10 orakor zárt levelű ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak tehát mindazok kik ezen tárgyaknak szállítására vállalkozni ohajtanak, hogy az írásbeli zárt ajánlataikat, 70 frt. bánat pénzzel és 50 kros. bélyeggel ellátva, fentti határidőig Brassó vármegye alispánjához nyújtásák be.

Az ajánlatban a megajánlott összeg egy az egyes tárgyakra, valamint a tárgyak összeségére vonatkozólag, számokkal és betűkkel kiírandó s határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a szállítási feltételeket ismeri s azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

A szállítási feltételek a hivatalos órák tartama alatt a vármegye közigazgatási kiadó hivatalában megtekinthetők.

A tárgyalás eredményének el-vagy el nem fogadása felsőbb jóváhagyásnak tartatik fenn.

Brassó, 1889 évi Február 20-án.

Roll Gyula, kir. tan. alispán.

28,2—1

A. Plecarea postelorü.

- a) Dela Braşovü la Résznovü-Zernescü-Branü: 12 óre 30 m. după améđt
- b) „ „ „ Zimü: 4 óre după améđt.
- c) „ „ „ in Sécuime [S. Georgi]: 1 órá 30 minute nóptea.
- d) „ „ „ la Fágáraşü: 4 óre diminéđa.
- e) „ „ „ la Sácele: 4 óre diminéđa.

B. Sosirea postelorü:

- a) Dela Résznovü-Zernescü-Branü la Braşovü: 10 óre înainte de améđt
- b) „ Zimü la Braşovü: 9 óre a. m.
- c) Din Sécuime la Braşovü: 6 óre séra.
- d) „ Fágáraşü la Braşovü: 2 óre diminéđa.

Avisü d-lorü abonađi!

Domni, ce se abonézã din nou, sã binevoiascã a scrie adresa lámuritü și sã arate și posta ultimã.

Totodatã facemü cunoscutü tutororü D-lorü abonađi, cã mai avemü din anii trecutü numerü pentru complectarea colecđiunilorü „Gazetei“, precum și câteva întregü colecđiuni, pentru carü se potü adresa la subsemnata Administrađiune în casü de trebuință.

Administrađ. „Gaz. Trans.“

Mersulü trenurilorü

pe liniile orientale ale cáii ferate de statü r. u. valabilü din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealü				Predealü—Budapesta				B.-Pesta—Aradü—Teluş				Teluş—Aradü—B.-Pesta				Copşa-micã—Sibiu			
Trenü de pers. sone	Trenü de accelerař	Trenü omnibus	Trenü mixt	Trenü de pers. sone	Trenü de accelerař	Trenü omnibus	Trenü mixt	Trenü omnibus	Trenü de pers.	Trenü de pers.	Trenü de pers.	Trenü mixt	Trenü de pers.	Trenü mixt	Copşa-micã	Sibiu	Copşa-micã	Sibiu	
Viena	11.10	8.—		Bucuresci			7.30	Viena	11.10	2.—	Teluş	11.24	3.—	1.42	Copşa-micã	2.29	4.35	Sibiu	
Budapesta	7.40	2.—	3.10	Predealü			1.14	Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32	Seica mare	3.02	5.05		
Szolnok	11.06	4.05	7.38	Timişü			1.45	Szolnok	11.20	12.41	Vinşulü de josü	12.30	4.10		Lómneşü	3.46	5.46		
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	Braşovü			2.32	Aradü	4.10	5.45	Şibotü	1.01	4.43		Ocna	4.18	6.17		
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	Feldióra			4.10	Glogovaşü	2.37	4.43	Orăştia	1.32	5.13	11.—	Sibiu-Copşa-micã				
Várad-Valencze		7.11	9.18	Apaşa			4.56	Gyorok	3.19	5.07	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21	Sibiu	8.50	10.—		
Fugyi-Vásárheli			9.27	Ágostonfalva			5.37	Paulişü	3.43	5.19	Deva	2.52	6.35		Ocna	9.17	10.24		
Mező-Telegd		7.41	10.21	Homorodü			6.07	Radna-Lípova	4.05	5.41	Branicica	3.23	7.02		Lómneşü	9.45	10.50		
Rév		8.10	11.38	Haşfalü			6.55	Conop		6.09	Ilia	4.08	7.40		Seica mare	10.20	11.20		
Bratca			12.16	Sighişóra			8.36	Bérvava		6.28	Gurasada	4.44	8.11		Copşa-micã	10.49	11.45		
Bucia			12.54	Elisabetopole			9.13	Soborşinü		7.25	Zamü	4.44	8.11						
Ciucia		9.04	1.57	Mediaşü			9.56	Zamü		8.01	Bérvava	6.27	9.33						
Huedin		9.34	3.11	Copşa micã			10.37	Gurasad.		8.34	Conopü	6.47	9.53						
Stana			3.40	Micásasa			10.59	Ilia		8.55	Radna-Lípova	7.28	10.27	5.50					
Aghirş			4.15	Blasü			11.16	Branicica		9.19	Gyorok	7.43	10.42	6.13					
Ghirbäu			4.36	Crăciunelü			11.37	Deva	1.47	9.51	Glogovaş	8.28	11.35	6.13					
Nădşel			4.58	Teluş			12.16	Simeria (Piski)	2.08	10.35	Aradü	8.42	11.39	7.38					
Cluşu			5.26	Aiudü			12.33	Orăştia		11.09	Szolnok	9.17	12.31	6.20					
Apahida	11.15		7.15	Vinşulü de susü			1.51	Şibotü		11.39	Budapesta	9.17	12.31	6.20					
Ghirş	11.34		7.41	Uióra			2.18	Vinşulü de josü		12.12	Viena	9.17	12.31	6.20					
Cucerdea	12.45		9.18	Cucerdea			2.08	Alba-Iulia	8.55	12.29		6.—	8.20						
Uióra	1.30		10.—	Apahida			2.30	Teluş	9.54	1.16		3.—	6.05						
Vinşulü de susü	1.37		10.09	Cluşu			2.37												
Aiud	1.45		10.19	Nădşelü			2.53												
Teluş	2.07		10.48	Ghirbäu			5.—												
Crăciunelü	2.26		11.55	Aghirşü			5.32												
Blasü	3.11		12.34	Stana			5.32												
Micásasa	3.24		12.52	B. Huedin			6.11												
Copşa micã	3.54		1.34	Ciucia			6.43												
Mediaşü	4.09		2.19	Bucia			7.12												
Elisabetopole	4.21		2.46	Bratca			7.51												
Sighişóra	5.11		3.31	Rév			8.17												
Haşfalü	5.45		3.59	Fugyi-Vásárheli			8.42												
Homorodü	6.12		4.32	Várad-Valencze			8.42												
Ágostonfalva	7.32		5.53	Oradea-mare			10.50												
Apaşa	8.17		7.21	P. Ladány			1.19												
Feldióra	8.37		8.23	Szolnok			1.33												
Braşovü	9.06		9.02	Budapesta			3.29												
Timişü	9.45		9.52	Viena			3.15												
Predealü	1.55						7.45												
Bucuresci	2.53						6.05												
	3.28						7.15												
	9.35						6.05												

Nota: Numerü incuadrã cu linii gróse însemnãzã orele de nóptea.